Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 19/10/2020 16:25
Sayı: -120.10-E.00000727267

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 9228
Tarih : 19.10.2020

Gülüstan Kılıç KOÇYİĞİT
Muş Milletvekili
Halkların Demokratik Partisi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye illerinde son bir hafta içerisinde sahte ve kaçak içki tüketimine bağlı olarak metil alkol zehirlenmesi ile yaşamını yitirenlerin sayısı 58'e yükselmiştir. Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre 9 Ekim 2020 tarihinde Kırıkkale ilinde metil alkol zehirlenmesi sonucunda yaşanan can kayıpları daha sonra İzmir, İstanbul, Mersin, Trabzon, Zonguldak, Aydın, Muğla illerinde de yaşanmış ve can kayıplarında korkunç sayılara ulaşılmıştır. Sadece İzmir ilinde 24 kişinin bu şekilde yaşamını yitirmesi durumun aciliyetini ve vehametini açıkça göstermektedir. Bu nedenlerle, yurttaşları sahte içki üretmeye, kaçak yollarla satışa sunmaya, bazı yurttaşları ise sahte ve kaçak olan içkileri tüketmeye sevk eden sebeplerin araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim. **19/10/2020**

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Muş Milletvekili

GEREKÇE

Geçtiğimiz hafta Kırıkkale ilinde sahte içkiye bağlı yaşanan metil alkol zehirlenmeleri sebebiyle 17 kişinin yaşamını yitirdiği açıklanmıştı. Aynı sebebe bağlı olarak; İstanbul, Zonguldak, Trabzon, Muğla, Aydın, Mersin ve İzmir illerinde de çok sayıda kişinin yaşamını yitirdiği ve tedavi altına alındığı kamuoyuna yansıyan bilgiler arasında yer almıştı. Geçtiğimiz haftadan bu yana İzmir'de 24, İstanbul'da 10, Kırıkkale'de 7, Mersin'de 6, Aydın'da 3, Muğla, Tekirdağ ve Kırklareli'de 2, Trabzon ve Zonguldak'ta ise ayrı ayrı 1 kişi yaşamını yitirmiştir. Bugün itibariyle yaşamını yitirenlerin sayısı ise 58 olarak belirtilmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 2019 yılı Sayıştay raporunda sahte içki ile mücadele kapsamında Bakanlığın yetersiz kaldığı belirtilmektedir. Ayrıca Sayıştay, etil alkol arz miktarlarının seyrinde 2013 yılında itibaren özellikle evsel ve tıbbi kullanım amaçlı etil alkol kullanılarak yapılan yasadışı alkollü içki üretiminde önemli artış yaşandığım da belirtmiştir. Özel Tüketim Vergisi'nde yaşanan kaybın ise 1,56 Milyar olduğu açıklanmıştır.

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından açıklanan verilere bakıldığında, Türkiye'de alkol fiyatları Avrupa Birliği ortalamasının yaklaşık iki katı seviyesindedir. Avrupa'da alkol fiyatlarının en yüksek olduğu ülkeler arasında Türkiye'de ilk sıralarda yerini almıştır. Avrupa'da alkollü içki fiyatlarının seviyesine bağlı olarak oluşturulan verilere göre Türkiye, 33 Avrupa ülkesi içinde yapılan sıralamada en pahalı üçüncü ülke konumundadır. 2002 yılında 70'lik bir rakının fiyatı 8,25 TL iken şu an 160 TL'dir. Üstelik 160 TL'ye satışa sunulan 70'lik rakının 112 TL'si sadece vergilerden oluşmaktadır. Son yıllarda hız kesmeden artan vergi oranları aynı seviyede sahte içki üretimini de arttırmaktadır. Üstelik vergi oranında yaşanan

Tel.: 0 (312) 420 57 46 - 47
Faks: 0 (312) 420 21 74
Adres: TBMM Halkla İlişkiler Binası 5. Kat Oda: C502 Çankaya/ANKARA

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 19/10/2020 16:25
Sayı: -120.10-E.00000727267

artışlar tüketimi azaltmamakta aksine artan bir tüketim ile beraber denetim sorumsuzluğunu doğurmaktadır.

Anayasa'nın 'Vergi Ödevi' başlıklı 73. Madde hükmü 'Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır' şeklinde düzenleme içermektedir. Türkiye'de alkollü içkilerden alınan vergi oranı dünyanın en yüksek vergi oranı olarak rekoru yıllardır bozmamaktadır. Fakat Anayasa hükmünde de belirtildiği üzere sosyal bir amaç güdülmesi gereken vergi yükü maalesef eşit ve adaletli bir denklem ile uygulanmamakta ve Anayasa'ya aykırılık içermektedir.

Kimya Mühendisleri Odası tarafından artan sahte içki vakaları ve ölümler nedeniyle yapılan açıklamada, alkollü içeceklerin üretimi, tüketimi ve fiyatlandırılması ile ilgili mevcut durumun ciddi olarak gözden geçirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Açıklama da 'Sahte içki üretimi ve kullanımı ile yurttaşlarımıza, çevreye ve ülke ekonomisine ciddi olarak zarar verilmektedir. Alkollü içeceklerdeki ÖTV düşürülmeli, alkol satışı ve bulundurulması konusunda denetimler artırılmalıdır. Son on yılda alkollü içkilere getirilen yüksek ÖTV ve toplumsal baskı bu içecekleri tüketen ve üretenleri zor duruma sokmuştur. Alkollü içkilerden alınan vergi içki fiyatının yaklaşık %70,2'sidir.' denilmiştir.

Tüm bu açıklamalar doğrultusunda günlerdir artan ölüm vakalarının önlenmesinde bizlerinde meclis bünyesinde sorumluluğu bulunmaktadır. Bu sebeplerle, acil ve etkili önlemlerin alınması, yurttaşları sahte içki üretmeye ve tüketmeye sevk eden sebeplerin araştırılması, piyasaya sahte içki sunarak ölümlere sebebiyet verenlere karşı etkili mücadele yöntemlerinin belirlenmesi, artan vergi yükünün sektör ve yurttaş üzerinde yaratacağı sorunları tespit etmek ve gerekli tedbirleri almak amacıyla meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 19/10/2020 16:25
Sayı: -120.10-E.00000727267

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
2	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
3	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
4	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
5	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
6	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
7	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
8	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
9	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
10	MEHMET RUŞTU TİRYAKİ	BATMAN	
11	FELEKNAS UCA	BATMAN	
12	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
13	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
14	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
15	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
16	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	
17	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	
18	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
19	NUSRETTİN MAÇİN	ŞANLIURFA	
20	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	